НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 5 від 28 серпня 2026 р.)
Голова Науково-методичної ради
університету
_____Оксана ШИНКАРУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
спеціальність: І7 Терапія та реабілітація
освітньо-наукова програма: Фізична терапія, ерготерапія
статус навчальної дисципліни: обов'язкова
код дисципліни в освітньо-науковій програмі: ОК.3
мова навчання: українська

Київ – 2026

РОЗРОБНИК:

Людмила ТЕРЕЩЕНКО, доцент кафедри психології і педагогіки, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, доцент ltereshchenko@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:
Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 17.08.2026 р., протокол № 22)

Завідувач кафедри _____ доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Олена ЛАЗАРЄВА

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми _____ Олена ЛАЗАРЄВА

Начальник
навчально-методичного відділу _____ Ольга Д'ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти _____ Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Інноваційні методи викладання» спрямована на формування готовності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти до науково-педагогічної діяльності у сфері терапії та реабілітації. Її зміст охоплює теоретичні засади інноваційної освіти, сучасні методи й технології викладання у закладах вищої освіти, особливості організації інтерактивного, проблемно-орієнтованого, дослідницького та проєктного навчання, використання цифрових засобів і технологій штучного інтелекту в освітньому процесі.

Особливу увагу приділено науковому обґрунтуванню вибору методів викладання, проєктуванню навчальних занять на основі компетентнісного підходу, інтеграції результатів наукових досліджень у підготовку майбутніх фахівців з терапії та реабілітації, оцінюванню результативності інноваційних освітніх рішень.

Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Annotation of educational discipline. The discipline «Innovative Teaching Methods» “Innovative Teaching Methods” is designed to prepare students pursuing a third (educational and scientific) level of higher education for scientific and pedagogical work in the field of therapy and rehabilitation. Its content covers the theoretical foundations of innovative education, modern teaching methods and technologies in higher education institutions, the specifics of organizing interactive, problem-based, research-based, and project-based learning, and the use of digital tools and artificial intelligence technologies in the educational process.

Particular attention is paid to the scientific rationale for selecting teaching methods, designing instructional sessions based on a competency-based approach, integrating the results of scientific research into the training of future specialists in therapy and rehabilitation, and evaluating the effectiveness of innovative educational solutions.

The course is worth 3 ECTS credits. The final mark is determined on the basis of the results of continuous assessment and the final examination.

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів третього рівня вищої освіти компетентностей, необхідних для самостійного проєктування, науково обґрунтованого застосування та критичного оцінювання інноваційних методів і технологій викладання у сфері терапії та реабілітації, інтеграції сучасних наукових результатів в освітній процес і забезпечення його академічної доброчесності, інклюзивності та відповідності суспільним потребам.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізична терапія, ерготерапія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК05.** Здатність діяти на засадах громадянської відповідальності, демократичних цінностей, поваги до прав людини та культурного різноманіття, дотримуватися принципів сталого розвитку в професійній і науковій діяльності.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	**ФК06.** Здатність здійснювати науково-педагогічну та проєктну діяльність у сфері фізичної терапії та ерготерапії, розробляти й застосовувати сучасні освітні підходи та технології на засадах академічної свободи, інклюзивності й поваги до культурного різноманіття.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форма навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	8	0	16	0	66	90
Заочна	4	0	4	0	82	90

Статус навчальної дисципліни: обов’язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: Професійна поведінка, комунікація та інноваційні методи навчання.

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	л	п	с.р.	усього	л	п	с.р.
Тема 1 Інноваційні методи викладання у вищій освіті: теоретичні засади та сучасні тенденції	18	2	2	14	18	2	2	14

Тема 2 Інтерактивні та практико-орієнтовані технології викладання у вищій освіті	20	2	4	14	20	2	2	16
Тема 3 Цифрові технології, змішане навчання та штучний інтелект в освітньому процесі	18	2	2	14	18			18
Тема 4 Науково-доказове, дослідницьке та проєктне навчання	18	2	4	12	18			18
Тема 5 Інклюзивне та етично відповідальне викладання. Оцінювання ефективності інноваційних методів	16		4	12	16			16
Всього годин:	**90**	**8**	**16**	**66**	**90**	**4**	**4**	**82**

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Інноваційні методи викладання у вищій освіті: теоретичні засади та сучасні тенденції

Поняття освітньої інновації. Співвідношення методів, прийомів, технологій і моделей навчання. Основні тенденції розвитку вищої освіти. Компетентнісний, студентоцентрований і діяльнісний підходи до організації навчального процесу. Проблемно-орієнтоване навчання та навчання, спрямоване на формування практичних і дослідницьких умінь. Особливості викладання у сфері терапії та реабілітації. Зв’язок теоретичної підготовки, наукових доказів і практичної діяльності. Критерії обґрунтованого вибору інноваційного методу відповідно до мети заняття, змісту навчального матеріалу та очікуваних результатів навчання.

Тема 2. Інтерактивні та практико-орієнтовані технології викладання у вищій освіті.

Сутність інтерактивного навчання та його відмінність від репродуктивних методів. Дискусія, робота в малих групах, взаємне навчання, кооперативна діяльність. Проблемно-орієнтоване та ситуаційне навчання. Метод навчальних кейсів. Симуляційні технології та моделювання професійних ситуацій у підготовці фахівців з терапії та реабілітації. Навчальні сценарії, рольові завдання, аналіз помилок і зворотний зв’язок. Педагогічні умови ефективного використання інтерактивних технологій. Роль викладача в організації самостійної пізнавальної діяльності здобувачів.

Тема 3. Цифрові технології, змішане навчання та штучний інтелект в освітньому процесі

Цифровізація вищої освіти. Дистанційне та змішане навчання, їхні дидактичні можливості й обмеження. Електронні освітні ресурси, системи управління навчанням, інтерактивні платформи та засоби цифрової комунікації. Організація самостійної роботи й поточного оцінювання в цифровому середовищі. Застосування штучного інтелекту для підготовки навчальних матеріалів, створення завдань, структурування інформації та формування зворотного зв'язку. Перевірка достовірності згенерованої інформації, захист персональних даних, дотримання авторського права й академічної доброчесності. Доступність цифрових матеріалів і врахування різних освітніх потреб.

Тема 4. Науково-доказове, дослідницьке та проєктне навчання

Взаємозв'язок наукової та викладацької діяльності. Науково-доказовий підхід до викладання у сфері терапії та реабілітації. Використання сучасних досліджень для оновлення змісту навчальних дисциплін. Дослідницьке навчання, проблемно-орієнтовані завдання та проєктна діяльність здобувачів. Постановка навчально-дослідницької проблеми, пошук і критичне оцінювання джерел, аналіз результатів. Академічна доброчесність, коректне цитування, запобігання плагіату та відповідальне використання штучного інтелекту. Оцінювання не лише кінцевого результату, а й процесу дослідницької діяльності.

Тема 5. Інклюзивне та етично відповідальне викладання. Оцінювання ефективності інноваційних методів

Інклюзивність як основа організації освітнього процесу у сфері терапії та реабілітації. Забезпечення рівних можливостей для навчання, недопущення дискримінації та врахування культурного різноманіття здобувачів освіти. Адаптація навчальних матеріалів, завдань, цифрових ресурсів і способів оцінювання до індивідуальних освітніх потреб та можливостей здобувачів. Етичні засади застосування цифрових технологій і штучного інтелекту в освітній та науково-педагогічній діяльності. Критерії оцінювання результативності інноваційних методів викладання, аналіз їхнього впливу на залученість, навчальні досягнення та самостійність здобувачів. Визначення шляхів удосконалення освітнього середовища з урахуванням принципів академічної доброчесності, прав людини, соціальної відповідальності та сталого розвитку.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Номер за порядком і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Тема 1 Інноваційні методи викладання у вищій освіті: теоретичні	1. Аналіз і вибір інноваційних методів викладання відповідно до цілей навчання.	2	2

засади та сучасні тенденції			
Тема 2 Інтерактивні та практико-орієнтовані технології викладання у вищій освіті	2. Розроблення навчального кейсу та проблемної ситуації у сфері терапії та реабілітації.	2	2
	3. Проєктування інтерактивного або симуляційного навчального заняття.	2	
Тема 3 Цифрові технології, змішане навчання та штучний інтелект в освітньому процесі	4. Розроблення фрагмента цифрового або змішаного навчального заняття.	2	
Тема 4 Науково-доказове, дослідницьке та проєктне навчання	5. Розроблення навчального завдання на основі наукової публікації	2	
	6. Проєктування дослідницького або проєктного навчання.	2	
Тема 5 Інклюзивне та етично відповідальне викладання. Оцінювання ефективності інноваційних методів	7. Проєктування інклюзивного освітнього середовища та аналіз етичних аспектів інноваційного викладання.	2	
	8. Оцінювання ефективності інноваційних методів викладання та педагогічна рефлексія.	2	
Всього годин:		**16**	**4**

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма /повторний курс
Тема 1 Інноваційні методи викладання у вищій освіті: теоретичні засади та сучасні тенденції	Аналіз прикладів застосування інноваційних методів у закладах вищої освіти. Порівняння традиційних та інноваційних підходів до	14	14

	організації навчального процесу. Визначення переваг, обмежень і педагогічних умов використання окремих методів. Обґрунтування вибору методів викладання для конкретної навчальної дисципліни у сфері терапії та реабілітації. Встановлення відповідності між метою заняття, діяльністю здобувачів і способами оцінювання результатів навчання.		
Тема 2 Інтерактивні та практико-орієнтовані технології викладання у вищій освіті	Визначення навчальної проблеми, формулювання завдань і очікуваних результатів. Створення кейсу на основі професійної або міждисциплінарної ситуації. Добір запитань для аналізу проблеми, пошуку можливих рішень та їх обґрунтування. Розроблення критеріїв оцінювання роботи здобувачів. Аналіз можливостей застосування кейс-методу для розвитку критичного мислення, аргументації, професійної комунікації та здатності приймати обґрунтовані рішення. Розроблення сценарію заняття із застосуванням інтерактивних, кооперативних або симуляційних технологій. Визначення ролей учасників, послідовності дій, проблемних запитань і	14	16

	способів зворотного зв’язку. Моделювання професійних ситуацій, які потребують аналізу доказів, командної взаємодії та етичного обґрунтування рішень. Обговорення можливих труднощів реалізації сценарію та способів їх подолання.		
Тема 3 Цифрові технології, змішане навчання та штучний інтелект в освітньому процесі	Визначення завдань, для яких доцільно використовувати цифрові інструменти. Розроблення фрагмента електронного навчального матеріалу, інтерактивного завдання або засобу формувального оцінювання. Обґрунтування поєднання аудиторної та самостійної роботи. Аналіз доступності цифрового матеріалу, його змістової якості та відповідності очікуваним результатам навчання. Критичне оцінювання можливостей і обмежень застосування інструментів штучного інтелекту.	14	18
Тема 4 Науково-доказове, дослідницьке та проєктне навчання	Добір наукової статті, релевантної змісту дисципліни у сфері терапії та реабілітації. Визначення дослідницької проблеми, мети, методів і основних результатів дослідження. Формулювання запитань для критичного аналізу наукового джерела. Розроблення завдання, що передбачає застосування наукових результатів у навчальній або	12	18

	професійній ситуації. Визначення критеріїв оцінювання аргументації, якості використаних джерел і самостійності виконання роботи. Визначення теми й проблеми навчального проєкту. Формулювання мети, завдань, очікуваних результатів, етапів роботи та критеріїв оцінювання. Визначення способів організації індивідуальної та групової діяльності. Планування представлення результатів і процедури взаємооцінювання. Обговорення способів забезпечення академічної доброчесності, обґрунтованості висновків і практичної значущості проєкту.		
Тема 5 Інклюзивне та етично відповідальне викладання. Оцінювання ефективності інноваційних методів	Принципи інклюзивності, недискримінації та поваги до культурного різноманіття. Урахування індивідуальних освітніх потреб, досвіду, можливостей і способів сприйняття навчального матеріалу. Доступність навчальних завдань, цифрових ресурсів і способів оцінювання. Етичні питання використання цифрових технологій та штучного інтелекту. Аналіз навчальних ситуацій, у яких можуть виникати прояви упередженості, нерівного доступу до навчання або порушення	12	16

	академічної доброчесності. Розроблення рекомендацій щодо вдосконалення освітнього середовища з урахуванням прав людини, соціальної відповідальності та принципів сталого розвитку. Визначення критеріїв результативності інноваційного навчального заняття. Вибір способів оцінювання досягнення результатів навчання, активності здобувачів і якості виконання завдань. Використання формувального оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання. Аналіз зворотного зв'язку й виявлення труднощів у застосуванні обраного методу. Визначення сильних сторін і напрямів удосконалення розробленого заняття. Представлення власного освітнього рішення, його обґрунтування та рефлексія щодо подальшого професійного розвитку.		
	Всього годин:	**66**	**82**

Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни: формування визначених освітньо-науковою програмою загальних та фахових компетентностей, завдяки:

знанням: теоретичні засади інноваційної освіти та сучасні підходи до організації навчання у закладах вищої освіти; можливості й обмеження інтерактивних, проблемно-орієнтованих, дослідницьких, проєктних, симуляційних і цифрових технологій; принципи проєктування освітніх занять відповідно до цілей, програмних результатів навчання та критеріїв

оцінювання; способи інтеграції наукових доказів у навчальний процес; вимоги академічної доброчесності та відповідального використання цифрових інструментів і штучного інтелекту; принципи інклюзивного, етично відповідального й культурно чутливого викладання; підходи до оцінювання результативності навчальних методів і вдосконалення власної педагогічної діяльності.

умінням: аналізувати та обґрунтовано добирати інноваційні методи викладання з урахуванням змісту дисципліни й очікуваних результатів навчання; самостійно розробляти структуру навчального заняття, навчальні завдання та критерії оцінювання; створювати навчальні кейси, проблемні ситуації, завдання для дослідницької та проєктної діяльності; використовувати цифрові технології для організації аудиторного, дистанційного та змішаного навчання; інтегрувати результати наукових досліджень у зміст навчальних занять і завдань; оцінювати доступність, інклюзивність та етичність запропонованих освітніх рішень; обґрунтовувати соціальну значущість освітніх і наукових результатів; здійснювати педагогічну рефлексію та визначати напрями власного професійного розвитку.

Перелік результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізична терапія, ерготерапія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація

Шифр	Результати навчання
РН	РН08. Здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері фізичної терапії та ерготерапії, розробляти й застосовувати сучасні методи та технології навчання, інтегрувати результати наукових досліджень в освітній процес, забезпечувати академічну доброчесність та інклюзивність освітнього середовища, визначати пріоритети власного безперервного професійного й наукового розвитку. РН10. Аналізувати суспільні, етичні та культурні аспекти наукової і професійної діяльності у сфері фізичної терапії та ерготерапії, оцінювати соціальну значущість результатів досліджень, обґрунтовувати рішення з урахуванням прав людини, демократичних цінностей, принципів інклюзивності, недискримінації, культурного різноманіття та сталого розвитку.

Порядок оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни:

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на лекційних, практичних заняттях, за виконання зазначених програмою

індивідуальних завдань та робіт, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі засоби оцінювання під час заняття та розподіл балів, які може отримати здобувач за тему:

Засоби оцінювання результатів навчання та розподіл балів з дисципліни:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання під час заняття	Кількість балів за види робіт та загальна кількість балів за тему заняття	
		денна форма	заочна форма
1. Аналіз і вибір інноваційних методів викладання відповідно до цілей навчання.	Експрес-контроль Аналіз і обґрунтування вибору інноваційного методу	5 5	25 25
2. Розроблення навчального кейсу та проблемної ситуації у сфері терапії та реабілітації.	Експрес-контроль Розроблення навчального кейсу	5 10	25 25
3. Проєктування інтерактивного або симуляційного навчального заняття	Експрес-контроль Підготовка інтерактивного або симуляційного заняття	5 10	
4. Розроблення фрагмента цифрового або змішаного навчального заняття.	Експрес-контроль Розроблення цифрового навчального матеріалу або завдання для змішаного навчання	5 5	
5. Розроблення навчального завдання на основі наукової публікації	Аналіз наукової публікації та підготовка навчального завдання на її основі	10	
6. Проєктування дослідницького або проєктного навчання.	Експрес-контроль Розроблення структури дослідницького або проєктного навчання	5 10	
7. Проєктування інклюзивного освітнього середовища та аналіз	Аналіз вимог інклюзивності, академічної доброчесності та	10	

етичних аспектів інноваційного викладання.	етичного використання цифрових технологій		
8. Оцінювання ефективності інноваційних методів викладання та педагогічна рефлексія.	Підготовка індивідуального проєкту інноваційного навчального заняття, самооцінювання та рефлексія	15	
	Усього:	**100**	**100**

Перед початком заняття науково-педагогічний працівник відповідно до силабусу навчальної дисципліни ознайомлює здобувачів вищої освіти із засобами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до семестрового контролю не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення навчальної дисципліни.

Залік проводиться у порядку, визначеним Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання та спорту України (нова редакція).

Рекомендовані основні та додаткові інформаційні ресурси:
Основні:

1. Задорожна-Княгницька Л. В., Нетреба М. М., Бодик О. П. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Одеса: Купрієнко С. В., 2022. 309 с.
2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навчальний посібник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
3. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с.
4. Татарнікова А. А., Цокур О. С. Інновації та науково-педагогічні дослідження в сфері вищої освіти: методичні рекомендації з організації самостійної роботи здобувачів другого та третього рівнів вищої освіти з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи». Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2024. 54 с.
5. Терещенко Л. А., Южакова Г. О. Формування навчальної мотивації студентів в умовах дистанційного та змішаного навчання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Психологія». 2025. Вип. 2. С. 147–154.

6. Терещенко Л. А., Южакова Г. О. Психологічні особливості сприйняття навчального матеріалу студентами з посттравматичним досвідом. Наукові перспективи. 2025. № 8(62). С. 1571–1584.
7. Tereshchenko L. A., Savchenko H. V. Psychology and Pedagogics: Textbook. Vol. 1. Kyiv: Liudmyla Publishing House, 2024. 708 p.

Додаткові:

8. Гавеля О. М. Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача: методичні рекомендації до семінарських занять і самостійної роботи. Київ: НАКККіМ, 2021. 76 с.
9. Теоретико-методичні аспекти викладання компонентів освітніх програм у системі підготовки магістрів у педагогічних закладах вищої освіти: колективна монографія / за заг. ред. О. О. Момот, Ю. В. Зайцевої, В. В. Карманенка. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. 671 с.
10. Національний університет фізичного виховання і спорту України. Репозитарій наукових та навчально-методичних матеріалів. https://uni-sport.edu.ua/
11. Міністерство освіти і науки України. Офіційний вебсайт. https://mon.gov.ua/
12. Законодавство України. Офіційний вебпортал Верховної Ради України. https://zakon.rada.gov.ua/